

RYBNICKIE CENTRUM KULTURY

2008
PROGRAM

XXXIX
RYBNICKIE
DNI
LITERATURY

POD PATRONATEM
PREZYDENTA
MIASTA RYBNIKA

RYBNIK
BEZ
GRANIC

sala widowiskowa

INAUGURACJA XXXIX RYBNICKICH DNI LITERATURY

1. Powitanie widzów i zaproszonych gości przez dyrektora RCK
2. Przedstawienie sylwetki tegorocznego laureata Honorowej Złotej Lampki Górniczej, projekcja filmu oraz wygłoszenie laudacji przez dyrektora RCK
3. Wręczenie Honorowej Złotej Lampki Górniczej przez Prezydenta Miasta Rybnika
4. Literatura a teologia - słowo wprowadzające dr. Zbigniewa Kadłubka
5. Karol Wojtyła „Hiob” - spektakl w wykonaniu Teatru Woskresinnia ze Lwowa /65 minut /

bilety:

normalny - 20 zł

młodzież - 10 zł

godz. 17.00

12.10 nd

Aula Uniwersytetu Śląskiego przy ul. Rudzkiej 13 a

KONFERENCJA POD PATRONATEM KATEDRY
LITERATURY PORÓWNAWCZEJ UŚ WE WSPÓŁPRACY RYBNICKIEGO CENTRUM
KULTURY I OŚRODKA DYDAKTYCZNEGO UŚ.

LITERATURA BEZ GRANIC

- 10.00 dyrektor RCK Adam Świerczyna, dr. Zbigniew Kadłubek
*Przywitanie gości, przegląd wydarzeń Rybnickich Dni Literatury,
a także słowo wprowadzające o sensie badań komparatystycznych*
- 10.30 prof. zw. dr hab. Tadeusz Sławek (Uniwersytet Śląski)
Przedmiescie. O poezji Georga Trakla
- 11.00 prof. dr hab. Andrzej Wicher (Uniwersytet Łódzki)
Specyfika angielskiej literatury średniowiecznej
- 11.30 prof. dr hab. Anna Mańko-Matysiak (Uniwersytet Wrocławski)
*Śladem komunikacji interkulturowej. Rzecz o XVII-wiecznych
śpiewnikach brzeskich*
- 12.00 Przerwa na obiad i kawę
- 13.00 mgr Gabriela Bieniek (Uniwersytet Śląski)
Słowa osadzone w skałach. Przestrzeń i umysł w twórczości Garego Snydera
- 13.30 dr Aleksandra Kunce (Uniwersytet Śląski)
Czy etnos może być przestronny?
- 14.00 dr Zbigniew Kadłubek
Wprowadzenie do dyskusji, dyskusja, zamknięcie obrad.

wstęp wolny

13.10 pn

sala widowiskowa

NIE DOŚĆ SŁOWA Z WIDZENIA ZNAĆ, CZYLI O NAJNOWSZYCH ZJAWISKACH W POLSZCZYŹNIE

Wykład prof. Andrzeja Markowskiego dla uczniów i studentów.

wstęp wolny

godz. 12.00

13.10 pn

sala kameralna

JĘZYK JAKO WARTOŚĆ

Wykład prof. Andrzeja Markowskiego dla nauczycieli oraz wszystkich
zainteresowanych tematem.

ANDRZEJ MARKOWSKI jest językoznawcą, dyrektorem Instytutu Języka Polskiego Uniwersytetu Warszawskiego, przewodniczącym Rady Języka Polskiego, wiceprzewodniczącym Komisji Standaryzacji Nazw Geograficznych poza Granicami Rzeczypospolitej Polskiej, zastępcą sekretarza generalnego Towarzystwa Naukowego Warszawskiego. Popularyzator wiedzy o języku i propagator kultury języka, między innymi w licznych audycjach radiowych; autor i redaktor wielu słowników, m.in. Nowego słownika poprawnej polszczyzny PWN, Wielkiego słownika ortograficznego języka polskiego, Wielkiego słownika wyrazów obcych i trudnych oraz publikacji popularnonaukowych, takich jak: *Poliszczyna znana i nieznaną; Czy znasz polszczyznę? Zagadki językowe; Jak dobrze mówić i pisać po polsku; Język polski. Poradnik Profesora Andrzeja Markowskiego*. Współtwórca programu nauczania i podręczników języka polskiego do liceum "Pamiętajcie o ogrodach...".

wstęp wolny

godz. 16.30

13.10 pn

sala kameralna

ANNA SENIUK

PRZYGODY Z MUZYKĄ - PRÓBA OPISU

Wieczór poezji Zbigniewa Herberta z okazji obchodów Roku Herbertowskiego. Wystąpią: Anna Seniuk i Kwartet Smyczkowy OPIUM

sala kameralna

GRANICE JĘZYKA - O TŁUMACZENIU STEVENS A (I NIE TYLKO)

Spotkanie z tłumaczem dr. Jackiem Gutorowem

Podczas spotkania autor przedstawi swoje poglądy dotyczące doświadczeń translacyjnych związanych z prozą amerykańskiego prozaika Henry'ego Jamesa, twórcy sławnej powieści *Portret damy*. Poeta, tłumaczący z języka angielskiego na język polski, podzieli się ze słuchaczami m.in. doświadczeniem „transfuzji słów”.

JACEK GUTOROW jest poetą, tłumaczem, krytykiem literackim, anglistą, wykładowcą na Uniwersytecie Opolskim. Pracę doktorską pisał u prof. Tadeusza Ślawka. Współpracuje stale z „Literaturą na Świecie”. Przekładał m.in. teksty Henry'ego Jamesa (1843-1916), jednego z najważniejszych amerykańskich pisarzy. Jest autorem m.in. tomu poetyckiego pt. *Linia życia* (Kraków 2006), a także tomu szkiców krytycznoliterackich o polskiej poezji pt. *Urwany ślad* (Wrocław 2007).

sala kameralna

GRANICE OBYCZAJOWOŚCI - SADE, BATAILLE

Wykład dr. hab. Bogdana Banasiaka

Autor opowie o przekraczaniu granic obyczajowości przez dwóch niezwykle ważnych dla współczesnej myśli teoretyczno-kulturowej filozofów Sade'a i Bataille'a. Wykład skupiony będzie wokół często kontrowersyjnych wątków erotycznych i pornograficznych. Słowo wstępne i prowadzenie dyskusji: Izabela Zep

BOGDAN BANASIAK jest filozofem, kulturoznawcą, tłumaczem, kierownikiem Zakładu Teorii Kultury w Instytucie Teorii Literatury, Teatru i Sztuk Audiowizualnych Uniwersytetu Łódzkiego, wykładowcą w PWSFTviT. Pracę doktorską napisał pod kierunkiem prof. Stefana Morawskiego, w 2006 r. opublikował rozprawę habilitacyjną. Uważany jest za autorytet w dziedzinie dekonstrukcji J. Derridy, nomadologii G. Deleuze'a oraz myśli Markiza de Sade. Jest autorem pierwszej polskiej monografii poświęconej J. Derridzie: *Filozofia "końca filozofii". Dekonstrukcja Jacquesa Derridy* (I wyd. 1995, II wyd. 1997, III wyd. 2007), redaktorem i tłumaczem krytycznego wydania *Dzieł D. A. F. de Sade'a: Dzieła, t. 1: Sto dwadzieścia dni Sodomy, czyli Szkoła libertynizmu* (1996); *Dzieła, t. 2: Pisma polityczne* (1997). Inne jego książki to m.in. *Integralna potworność. Markiz de Sade - filozofia libertynizmu, czyli konsekwencje "śmierci Boga"* (2006). *Słońce ekstazy, noc melancholii. Rzecz o Raymondzie Roussel* (2007). Przez wiele lat grał na perkusji i gitarze basowej, był twórcą, realizatorem i prezenterem programu muzycznego "Rock w Łodzi", zrealizował nagrodzony "Fryderykiem" teledysk do utworu Zanim zrozumiesz zespołu "Varius Manx".

sala baletowa

MIEDZY SLOWEM A OBRAZEM

Warsztaty z rysunku dla dzieci,

które poprowadzi Krystyna Lipka-Sztarbałło

Spotkanie I: godz. 09.00, klasy 1-3

Spotkanie II: godz. 12.00, klasy 4-6

KRISTYNA LIPKA-SZTARBAŁŁO ukończyła warszawską ASP, zajmowała się projektowaniem architektonicznym, wystawiennictwem, scenografią, a także projektowaniem mody i grafiką użytkową. W końcu lat 80 odkryła dla siebie dziedzinę książkowej ilustracji dziecięcej.

bilety: 15 zł

godz. 18.00

13.10 pn

wstęp wolny

godz. 12.00

14.10 wt

wstęp wolny

godz. 16.00

14.10 wt

wstęp wolny
godz. 09.00
12.00

15.10 śr

W 1989 roku zdobyła pierwszą nagrodę na VIII Biennale Sztuki dla Dziecka w Poznaniu za rysunki do Pinokia C. Collodiego. Od tego czasu pozostaje wierna książce dziecięcej. Jej poetyckie, pełne metaforycznej umowności i humoru rysunki są doskonałym dopełnieniem bajek. Współpracuje z wieloma wydawnictwami i czasopismami. Jest założycielką i przewodniczącą Sekcji Ilustratorów przy Oddziale Warszawskim ZPAP. Zilustrowała m.in. *Sen, który odszedł* Anny Onichimowskiej.

Aula Akademii Ekonomicznej przy ul. Rudzkiej 13 a

MAREK KRAJEWSKI

Spotkanie autorskie. Wprowadzenie: Izabela Zep

Miejska Biblioteka ul. Szafranków

MAREK KRAJEWSKI

Spotkanie autorskie. Wprowadzenie: dr Zbigniew Kadłubek
MAREK KRAJEWSKI to najgłośniejszy dziś polski autor kryminałów. Z wykształcenia filolog klasyczny. W 1999 roku zadebiutował *Śmiercią w Breslau*, pierwszą z serii powieści z Eberhardem Mockiem, których akcja rozgrywa się w dawnym Wrocławiu. Kolejne, *Koniec świata w Breslau* (W.A.B. 2003), *Widma w mieście Breslau* (W.A.B. 2005) i *Festung Breslau* (W.A.B. 2006), spotkały się z doskonałym przyjęciem czytelników i krytyki. Marek Krajewski jest laureatem Paszportu "Polityki" za rok 2005, Nagrody Księgarzy "Witryna" za najlepszą książkę roku 2005 oraz Nagrody Wielkiego Kalibru za najlepszą powieść kryminalną roku 2003. Poszczególne części cyklu są tłumaczone na 11 języków, w tym angielski, hiszpański, niemiecki, francuski, włoski i hebrajski. Jesienią 2007 roku nakładem W.A.B. ukazała się najnowsza książka Krajewskiego, *Dżuma w Breslau*, a na początku 2008 roku - powieść napisana wspólnie z Mariuszem Czubajem, *Aleja samobójców*.

wstęp wolny
godz. 17.00
15.10 śr

sala kameralna

KAFKA GRATIS.

WYDARZENIE DIALOGOWE

Warsztaty prowadzone przez dr. Zbigniewa Kadłubka.

Spotkanie, którego celem jest przybliżenie i uobecnienie twórczości Franza Kafki. To nie tylko warsztatowa próba przejścia przez gąszcz odczytań, lecz przede wszystkim zetknięcie z żywym wciąż tekstem. Również ciekawe wątki biograficzne uaktualnią postać Mistrza z Pragi. **ZBIGNIEW KADŁUBEK** jest filologiem klasycznym, komparatystą, eseistą, tłumaczem. Adiunkt w Katedrze Literatury Porównawczej na Wydziale Filologicznym UŚ. Autor szkiców o dawnej i współczesnej kulturze Śląska, retoryce, literaturze średniowiecznej, ekspresjonizmie niemieckim. Opublikował dwie książki na temat filozofii i poezji Piotra Damianiego (1007-1072). Wraz z Tadeuszem Sławkiem redaktor serii komparatystycznej *Civitas Mentis*. Z Aleksandrą Kunce wydał zbiór esejów pt. *Myśleć Śląsk* (Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2007). Autor pisanych po Śląsku Listów z Rzymu (Wydawnictwo Księgarnia Św. Jacka 2008). Członek Komisji Historycznoliterackiej PAN w Katowicach oraz Verein für Geschichte Schlesiens e.V.

wstęp wolny
godz. 09.00
16.10 cz

sala kameralna

PIEKŁO I NIEBO PROZY PARNICKIEGO CZYLI JAK CZYTAĆ LITERATURĘ ARCYTRUDNĄ ?

Literackie spotkanie warsztatowe, które poprowadzą prof. Krzysztof Uniłowski i prof. Stefan Szymutko (Towarzystwo Literackie im. Teodora Parnickiego).

Spotkanie będzie dotyczyło powieści Teodora Parnickiego pt. *Słowo i ciało* (1959). W pierwszej części prof. Uniłowski przedstawi sylwetkę pisarza, historyczne (dość egzotyczne) tło akcji powieściowej i główną postać utworu (książę partyjski Chozroes).

W części drugiej prof. Szymutko zanalizuje początek powieści, zwracając uwagę na różne pułapki i tajemnice lekturowe.

STEFAN SZYMUTKO prof. dr hab., literaturoznawca, historyk literatury, eseista, pracownik Instytutu Nauk o Literaturze Polskiej Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, współzałożyciel Towarzystwa Literackiego im. Teodora Parnickiego, związany z kwartalnikiem „FA-art”. Opublikował m.in. *Zrozumieć Parnickiego* (Katowice 1992), *Rzeczywistość jako zwątpienie w literaturze i literaturoznawstwie* (Katowice 1998), *Nagrobek ciotki Cili* (Katowice 2001).

KRZYSZTOF UNIŁOWSKI dr hab., literaturoznawca, krytyk literatury, adiunkt w Instytucie Nauk o Literaturze Polskiej Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, prezes Towarzystwa Literackiego im. Teodora Parnickiego, od 1989 roku związany z kwartalnikiem literackim „FA-art.” Opublikował książki: *Skądinąd. Zapiski krytyczne* (Bytom 1998), *Polska proza innowacyjna w perspektywie postmodernizmu. Gombrowicz - Parnicki - Lem* (Katowice 1999), *Kolonści i koczownicy. O najnowszej prozie i krytyce literackiej* (Kraków 2002), *Granice nowoczesności. Polska proza i wyczerpanie modernizmu* (Katowice 2006). Razem z Dariuszem Nowackim opracował tom szkiców *Była sobie krytyka... Wybór tekstów z lat dziewięćdziesiątych i pierwszych* (Katowice 2003).

Bazylika p.w. św. Antoniego w Rybniku

KONCERT SYMFONICZNY

z okazji 30. rocznicy wyboru Karola Wojtyły na papieża
Wystąpią: Filharmonia Rybnicka im. Braci Szafranków, Chór Bel Canto z I LO w Rybniku oraz soliści: Agnieszka Bochenek - Osiecka - sopran, Magdalena Spytek - mezzosopran, Adam Sobierajski - tenor, Jarosław Kitala - bas pod dyрекcją Sławomira Chrzanowskiego.
Przygotowanie chóru - Lidia Blazel - Marszolik.
Recytacja: aktorzy Teatru "Rondo" TZR
W programie Msza Koronacyjna W.A. Mozarta.

sala kameralna

TWÓRCZOŚĆ FRANCISZKI I STEFANA THEMERSONÓW - NA POGRANICZU SZTUK

Wykład Mateusza Strużka, Koło Naukowe „Modern Art.”

Przedstawienie mniej popularnej, aczkolwiek bogatej, twórczości Themersonów, ma na celu ukazanie jednej z istotniejszych cech sztuki, jaką jest współistnienie słowa, obrazu i dźwięku w dziele artystycznym. Twórczość Themersonów przez to, że pełna przykładów korespondencji sztuk, wskazuje na nowe sposoby odczytywania literatury. Z Londynu początku XX wieku przeniesiemy się do Polski. Jak doszło do tego, że znaczna część dzieł Themersonów znalazła się właśnie w naszym kraju? Co można obejrzeć w katowickim Archiwum? Wykładowi będzie towarzyszył pokaz zdjęć, prezentacja najciekawszych fragmentów z kilku powieści, esejów i książek dla dzieci Themersona, pokaz zdjęć zbiorów katowickiego Archiwum (głównie prac Franciszki) oraz pokaz filmów: *Calling Mr Smith, Oko i ucho, Żywoć człowieka pocziwego*.

Aula Uniwersytetu Śląskiego przy ul. Rudzkiej 13 a

MAGIA PRZESTRZENI

Spotkanie z Henrykiem Wańkiem.
Będzie to spotkanie o magii przestrzeni. Udamy się w pełną niespodzianek i tajemnic drogę poprzez czasy i miejsca, wbrew ludziom i historii podążymy za Śląską pieśnią przeszłości. Tej przeszłości - przestrzeni magicznej, widzianej okiem Mistrza Wańka, uzdrowionej i wolnej od upiórów historii.
HENRYK WANIEK (ur. 1942) jest malarzem, grafikiem, pisarzem, publicystą, krytykiem literackim i artystycznym.

wstęp wolny
godz. 12.00
16.10 cz

wstęp wolny
godz. 19.00
16.10 cz

wstęp wolny
godz. 10.30
17.10 pt

wstęp wolny
godz. 12.00
17.10 pt

Jego malarstwo określane bywa mianem surrealistycznego, wprowadzając odbiorcę w fantastyczny świat historii, filozofii i alchemii. Jego twórczość pisarska jest odbiciem fascynacji i zainteresowań ezoterycznych i historiozoficznych związanych ze Śląskiem, wpisanych w skomplikowane dzieje tych ziem. Autor wciąż pyta, wątpi, porównuje, wraca do przeszłości. Opublikował m.in. *Dziady berlińskie* (Warszawa 1984, Wrocław 1999), *Hermes w Górach Śląskich* (Wrocław 1994, Wrocław 1996), *Opis podróży mistycznej z Oświęcimia do Zgorzelca* (Kraków 1969), *Pitagoras na trawie* (Warszawa 1997), *Inny Hermes* (Warszawa-Wrocław 2001), *Martwa natura z niczym: szkice z lat 1990-2004* (Kraków 2004), *Finis Silesiae* (Wrocław 2004), *Wyprzedaż duchów* (Wrocław 2007), *Sprawa Hermesa* (Kraków 2007). Ponadto publikuje w wielu czasopismach literackich i kulturalnych jak np. "Dialog", "Literatura na Świecie", "Odra". Za zasługi w działalności na rzecz Śląska oraz za osiągnięcia w pracy zawodowej i społecznej odznaczony został Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (2005).

wstęp wolny
godz. 12.00

sala widowiskowa

KATARZYNA GRONIEC

recital promujący jej najnowszą płytę *PRZYPADKI*

bilety: 20 zł
godz. 20.00
17.10 pt

sala baletowa

Zakończenie XXXIX Rybnickich Dni Literatury
Rozwiązanie Konkursu Prozy Fikcyjnej oraz Konkursu Jednego Wiersza

wstęp wolny
godz. 17.00
19.10 nd

sala widowiskowa

Michał Bułhakow

MISTRZ I MAŁGORZATA

spektakl w wykonaniu Sceny Polskiej Teatru z Czeskiego Cieszyzna
reż. Bogdan Kokotek

bilety: 18 zł
godz. 18.00
19.10 nd

GALERIA SZTUKI

Adolf Ryszka urodził się 5 lutego 1935 roku
w Popielowie koło Rybnika.

W latach 1953-1957 był uczniem Liceum
Technik Plastycznych w Zakopanem.

W latach 1957-1962 studiował na Wydziale
Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie.

Od roku 1983 kierował Zakładem Rzeźby
na Wydziale Sztuk Pięknych Uniwersytetu

Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Tytuł profesora zwyczajnego uzyskał
w marcu 1995 roku.

Zmarł w kwietniu 1995 roku.

Adolf Ryszka
wystawa rzeźby
28.09.2008 - 19.10.2008

HONOROWA ŻŁOTA LAMPKA GÓRNICZA

Honorowa Żłota Lampka Górnicza została przyznana po raz pierwszy w czasie XVI Rybnickich Dni Literatury w 1985 roku. Od tego czasu wyróżnienie to przyznawane jest co roku przez Prezydenta Miasta Rybnika oraz organizatorów Rybnickich Dni Literatury animatorom i twórcom kultury szczególnie zasłużonym dla miasta i regionu. Otrzymują ją ludzie związani z Ziemią Rybnicką, którzy przez swoją działalność kulturalną rozslawili Rybnik w kraju i na świecie. Honorowa Żłota Lampka Górnicza jest to od 1993 roku statuetka, zaprojektowana przez Zygmunta Brachmańskiego, która łączy elementy lampki górniczej i Pegaza – symboli Rybnickich Dni Literatury. Wyróżnienie to, wraz z dyplomem, zostanie w tym roku wręczone Laureatowi przez Prezydenta Miasta Rybnika podczas uroczystej inauguracji XXXIX Rybnickich Dni Literatury.

DOTYCHCZASOWI LAUREACI:

Dr Innocenty Libura – 1985

Prof. Karol Szafranek – 1986

Lidia Grychtołówna – 1987

Helena Sakowska – 1988

Dr Józef Musioł – 1989

Janina Podlódowska – 1990

Henryk Mikołaj Górecki – 1991

Czesław Gawlik – 1992

Barbara i Marian Rakowie – 1993

Zbigniew Jankowski – 1994

Stanisław Krawczyk 1995

Piotr Paleczny – 1996

Renata Hupka – 1997

Adam Makowicz – 1998

Tadeusz Kijonka – 1999

Mirosław Jacek Błaszczak – 2000

Franciszek Pieczka – 2001

Wojciech Bronowski – 2002

Leon Mielimąka – 2003

Zygmunt Brachmański – 2004

Czesław Freund – 2005

Krzysztof Popek – 2006

Marek Szołtysek – 2007

Tegoroczny laureat:

KSIĄDZ PROFESOR JERZY SZYMIK

Urodził się w 1953 roku w Pszowie.

Studia teologiczne odbywał w Krakowie w latach 1972 – 1979.

Święcenia kapłańskie otrzymał z rąk księdza biskupa Herberta Bednorza.

W 1986 roku rozpoczął studia na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim, zakończone doktoratem z teologii dogmatycznej. Obecnie wykłada teologię dogmatyczną w Lublinie i Katowicach.

Jest członkiem watykańskiej Międzynarodowej Komisji Teologicznej.

Ksiądz Profesor Jerzy Szymik jest autorem ponad tysiąca publikacji w różnych konwencjach i gatunkach. Są wśród nich eseje, reportaże, recenzje, utwory poetyckie, publikacje naukowe i teologiczne. Ma na swoim koncie osiem tomów poezji: „Uczę się chodzić” (tłum. na hiszpański), „Gwiazdy w filizance”, „Zupełnie inaczej”, „Wstęp wolny”, „Ziemia niebieska”, „Dotyk żrenicy”, „Śmiech i płacz”, „Błękit” oraz wyborów poezji pt. „102 wiersze” i „Z każdą sekundą jestem bliżej Domu”.

Na spotkaniach daje się poznać jako orędownik śląsko-polskiej dwujęzyczności, śląskiej gwarze zawdzięcza specyficzną metaforę i poczucie humoru. Nie wstydzi się swojej śląskości, co więcej – jest z niej dumny (jest autorem publikacji „Dziennik pszowski. 44 kartki o ludziach, miejscach, Śląsku i tęsknocie”). W swoich wierszach wiele miejsca poświęca pokoleniom swoich przodków, którzy życiem i przykładem tworzyli system wartości, w jakim wzrastał. Chętnie pisze o swoim rodzinnym Pszowie, w którym, jak podkreśla, urodził się nie bez powodu, ale wskutek zamysłu samego Boga.

Rybnickie Centrum Kultury
ul. Saint Vallier 1
44-200 Rybnik

tel./fax 032 42 22 132, 032 42 23 235
telefon do kasy biletowej: 032 42 22 320

e-mail:

info.rck@gmail.com
sekretariat@rck.neostrada.pl

Kasa RCK czynna od poniedziałku
do piątku w godzinach od 12.00 do 20.00.
W soboty, niedziele i święta zapraszamy
dwie godziny przed pierwszym seansem lub
spektaklem

GAZETA
RYBNICKA

patroni medialni:

sponsorzy:

WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE

Zadanie zrealizowano przy pomocy środków
budżetowych Samorządu Województwa Śląskiego